

Datum 4 februari 2016

Näringsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande - Bostäder att bo kvar i (SOU 2015:85)

N2015/06917/PUB

Region Gotland har tagit del av utredningen ”Bostäder att bo kvar i ” (SOU 2015:85) och lämnar nedanstående synpunkter.

Utredningen syftar till att dels underlätta för äldre personer att inneha eller skaffa sig en lämplig bostad, dels att förbättra kommunernas möjligheter att möta behovet av bostäder för ett växande antal äldre invånare.

Region Gotlands bedömning av utredningen är att målgruppen gynnas av förslagen och ger regionen bättre förutsättningar att påverka kvaliteten i bostadsförsörjningen.

- Ett nytt statligt stöd för installation av hiss i befintliga flerbostadshus torde innebära att många fler kan bo kvar i ordinärt boende längre än vad som är möjligt idag. Förslaget att införa krav i PBL på att undanröja enkelt avhjälpta hinder i publika lokaler och på allmänna platser utsträcks och hinder i eller i anslutning till entréer och trapphus i flerbostadshus torde även det innebära en ökad möjlighet för fler äldre att bo kvar i ordinärt boende.
- Investeringsstöd till trygghetsbostäder för personer över 70 år och utvärdering av trygghetsbostäder som boendeform är positivt.
- Tillägg till bostadsförsörjningslagen – ”Socialnämnden ska medverka i planeringen av bostadsförsörjningen och tillföra kunskaper och erfarenheter om levnadsförhållandena i kommunen”. Positivt.
- Möjlighet till att göra RUT-avdrag för professionell hjälp i hemmet i samband med flytt för personer över 75 år torde vara positivt. Även själva flytten föreslås utgöra berättigande till RUT-avdrag.

- Att tillföra medel för forskning om utformning av bostäder och boendemiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv är positivt.

Socialförvaltningen på Gotland har i brukarundersökningar sett att fler personer bosatta i särskilt boende upplever att de besväras av ensamhet än vad personer bosatta i ordinärt boende gör. Genom att tillgänglighetsanpassa fler boenden så att fler äldre ges möjlighet att bo kvar i ordinärt boende torde även ha positiv inverkan inom detta område.

Ekonomi

Kostnaden för en person i särskilt boende på Gotland låg under 2014 på en kostnad av 833 203 kronor medan kostnaden för en person med hemtjänst låg på 251 574 kronor. Det innebär att kostnaden för en person med hemtjänst utgör ungefär 30 % av kostnaden för en plats i särskild boende. Under de senaste fem åren har kostnaden för hemtjänst legat på mellan 26-32 % av kostnaden för en plats i särskilt boende.

Kostnaderna för hemtjänst (och hemsjukvård) kan eventuellt komma att öka om fler äldre bor kvar i ordinära bostäder, men eftersom hemtjänst kostar ungefär 60 % mindre per person än vad särskilt boende gör torde det inte utgöra någon ökad kostnad för Region Gotland. De föreslagna satsningarna på tillgängliga bostäder, god närservice och boendeformer som främjar gemenskap kan förhoppningsvis bidra till att hålla tillbaka behov av hemtjänst och hemsjukvård i framtiden. Äldre personer som bor i bostäder med god tillgänglighet och närhet till service torde bli mer självständiga och mindre beroende av hjälpinsatser från kommunen.

Behov av bostadsanpassningsbidrag kan förväntas öka i takt med att befolkningen åldras, i synnerhet om en ökande andel av de allra äldsta bor kvar i vanliga bostäder. Men om tillgängligheten i det befintliga bostadsbeståndet förbättras genom generella åtgärder och om bostadsområden kompletteras med nyproduktion som erbjuder attraktiva alternativ för äldre personer kan detta förhoppningsvis hjälpa till att hålla tillbaka behovet av bostadsanpassningsbidrag.

Beslutsunderlag

Remiss SOU 2015:85 ”Bostäder att bo kvar i. Bygg för gemenskap i tillgänglighetssmarta boendemiljöer” .